

Høringsinnspill til landbruksplan for Indre Fosen kommune

En sammenfatning av høringsinnspillene og forslag til behandling av disse. Disse danner grunnlag for endringer i landbruksplanen og vedleggene.

Høringspart	Innspill	Forslag
Team samfunn og miljø, Næring- og arealsektoren	<u>Hovedsatsingsområde:</u> satse mer på frukt, grønt og bær <u>Hovedmål 2:</u> - Øke produksjon av grønnsaker, frukt og bær - Stimulere til økt foredling av alle produkttyper, slik at innbyggere kan velge kortreist - Oppfordre til flere løsdriftsfjøs - Tilrettelegge for makebytte, med bistand fra kommunen <u>Hovedmål 5:</u> - Unngå nydyrking av myr som er dypere enn 50 cm	Ikke tatt inn. Arealutvalget bes ta stilling til om et fjerde hovedsatsingsområde skal tas inn. Trekkes ut fra delmål 2.9 og opprettes ett eget delmål for økt satsning. Tas inn under 2.9 og dersom pådriver dekkes under delmål 2.10 Inngår i delmål 2.4 og 2.5 Tas inn forutsatt prosjektmidler som delmål i planen; opprette prosjekt Er med i endring i lovverket 2. juni 2020
Liv Heide	Mer omtale av problematikken rundt landbruksplast og tiltak som løser problemet.	Tatt inn eget tiltak under delmål 5.6
Tine Leksvik produsentlag	<u>Hovedmål 1:</u> Delmål 1.2 – Landbrukspolitiske saker på høring i arealutvalget er svært viktig for næringa og støttes. Delmål 1.7 – Viktig at arealutvalget skal være representert i dialogmøter med landbruksrådet. Gir næringa tettere kontakt og kortere vei til politisk ledelse og politikernes bedre kunnskap og kjennskap til konkrete saker som berører næringa. <u>Hovedmål 2:</u> Delmål 2.1 – God infrastruktur med bedre fiber og mobildekning er viktig for å sikre utviklinga i landbruket og bosetting og ett av de viktigste punktene som tas opp. Delmål 2.10 – Det er behov for en landbrukspådriver som arbeider med økt verdiskaping i jord- og skogbruket. Denne bør ha overordnet ansvar for rekrutteringsarbeid.	Sette delmålet høyere opp for høyere prioritering? Står allerede øverst av delmålene og har høy prioritet. Tar inn ansvarsområde rekruttering under tiltaket.

	Delmål 2.11 – Sikring av arealer i drift er ei utfordring når det strukturrasjonaliseres. Økt beitetilskudd for å øke beitebruken og nydyrking. <u>Hovedmål 4:</u> Delmål 4.1 – Tilbud om grunnutdanning bør tilbys voksne. Bruke landbruksskolene og nye digitale løsninger. Digitale løsninger kan også brukes i annen opplæring og i fagtema. <u>Hovedmål 5:</u> Delmål 5.1 – Stort behov for gjødsellagre. Bygging av felles gjødsellagere inn som tiltak i planen. Delmål 5.6 – Landbruket har en omdømmerisiko som følge av problemer med retur av landbruksplast. Dette bør løftes inn og omtales spesielt i landbruksplanen. Delmål 5.9 – Støtter jobben med å redusere transportbehovet og tiltak for å få til dette.	Arbeid for økt beitetilskudd må gjøres via faglagene regionalt og nasjonalt. Økt bruk av digitale løsninger tas inn som tiltak. Tiltaket gjøres om til ei satsning på felles gjødsellagre ala prosjektet «skitt la gå» Tatt inn eget tiltak under delmål 5.6 Prioriteres høyere? Konkretisere delmålet mer. Mediasak – gode eksempler
Tine Rissa produsentlag	<u>Hovedmål 1:</u> Ønsker å ta inn ett konkret delmål for å påvirke statlige myndigheter: Delmål x: - Påvirke de statlige myndigheter til å fjerne de konkurransepolitiske virkemidlene i PU-ordningen for melk. <u>Hovedmål 2:</u> Delmål 2.5 – Melkeproduksjonen har store ringvirkninger for andre næringer som veterinærtjenesten, landbruksverksteder og service. Det ønskes en mer offensiv ordlyd for delmålet: øke melkeknoten i kommunen og unngå nedgang i antall melkebruk. Delmål 2.5 - For å beholde mest mulig melk i kommunene skulle det vært ett system som sikrer at kvoteliterne blir i kommunen ved salg eller utleie. Delmål 2.10 – Ønsker at dette delmålet prioriteres og at en pådriver vil kunne hjelpe næringa til å ta ut potensial. Denne personen bør også drive rekrutteringsarbeid.	Faglagene må jobbe opp mot sine organisasjoner. Tas ikke inn. Ordlyden i delmål 2.5 foreslås endret til «øke melkeproduksjonen i kommunen og unngå nedgang i antall melkebruk» Omgjøre til øke. Ett tiltak kan være at produsentlagene lager et uoffisielt system over hvem som ønsker å leie/kjøre og leie ut/selge. Tar in ansvarsområde rekruttering under delmålet.

Trøndelag fylkeskommune (FK)	FK anbefaler at tiltaksdelen av planen blir en del av planen. Videre anbefales det tydeliggjøring av ansvar og delansvar for tiltak i planen og oppsett over ressursbehov. Det stilles spørsmål ved om samarbeidsaktører kan forpliktes. FK etterspør beskrivelse av kommunens organisering på landbruksområdet og for næringsområde generelt. Status for landbruket og beskrivelse av ressursgrunnlaget er grundig og FK stiller spørsmål om det får for stor plass. «Regionalt skog- og klimaprogram for Trøndelag 2019-2021» bør være med som bakgrunnsmateriale i vedlegg 4. - - Innsatsområdene «Framtidig virkesproduksjon», «Tilgang på hogstmoden skog på kort sikt» og «Skogbrukes omdømme» bør tas med og med underliggende tiltak. Erfaringer og læringspunkter fra DYRK Fosen burde vært beskrevet og hvordan dette skal brukes framover. Kommunen må gi tydelige signal og ha en avklart holdning i rovdyrpolitikken i plansammenheng. FK ønsker tydeliggjøring av målsettinger for å holde dyrket jord i drift og hevd og hindre marginalisering og gjengroing. Viktig å analysere hvordan nedgangen av aktive bruk påvirker drift. FK ønsker konkretisering av betydning av utvikling av landbruksbasert tilleggsnæring. Økologisk produksjon mangler tiltak og setringa sin betydning er ikke nevnt. Indre Fosen har mye verdifullt kulturlandskap og det er positivt at planen har fokus på ivaretagelse av dette. FK anbefaler kommunen å knytte kontakt med pågående prosjekter med sikte på rekruttering. Det oppfordres til å ha fokus på samspill mellom kommunal landbruks-	Tiltaksplanen tas inn sist i hovedplanen. Ser på det som ett samarbeid mellom alle aktørene for å få til mest mulig. Tas inn med ett par setninger i hovedplanen. Ta ut arealtall i hovedplan innledningsvis. Simon ser på dette og hva som bør med under vedlegg 4 og i forhold til ekstra tiltak. Ta med en setning i hovedplanen. – før stortingsmelding. Mer under delmål 1.6. Tas inn innspill fra fylkeskommunen i vedlegg 4. ? Omfattende. Må om det skal tas tak i utføres prosjektbasert. Økologisk produksjon: Delmål: opprettholde Tiltak: stimulere til omlegging + kunnskap Si litt om setring i vedlegg 4. Delmål på setring. Ta inn i 4.5. tiltak på knytte kontakt med pågående prosjekt.
-------------------------------------	--	---

	forvaltning og andre større kommunale satsingsprosjekter.	
Fylkesmannen i Trøndelag (FM), seksjon jordbruk og mat	Tiltaksdelen bør bli en del av planen istedenfor ett vedlegg. Planutkastet framstår mer som en plan for landbruket i kommunen enn en plan for hva kommunen skal gjøre. FM stiller spørsmål ved om planen kan forplikte en rekke aktører og om det er klokt å si ut at kommunen har ansvaret for/kan påvirke? Det mangler oversikt over kostnader og bruk av kommunens ressurser. FM tror en satsing i form av prosjekt eller ekstra personell-ressurs kan bidra til større oppmerksomhet og status for planen. Drenering er uteglemt i oversikten over rammer og føringer, betingelser og virkemidler. Planen understreker ikke hvor viktig landbruket er for å ta vare på kulturlandskapet og for å ta vare på kulturminner. Det etterspørres beskrivelse av kommunens organisering på landbruksområdet og for næringsområde generelt. Prosjektet DYRK Fosen og erfaringer burde vært beskrevet og hvordan dette kan brukes framover i tiltak der regionalt samarbeid er løsningen. En tydelig og avklart holdning i kommunen til rovdyrpolitikken er viktig. Beitenæringen bør støttes på de arenaer kommunen deltar. Tiltaksdelen <u>Hovedmål 2:</u> -Økning eller utvidelse av produksjonen gir sterkere rasjonalisering og er lett i strid med andre mål som betinger eller forutsetter flere bruk i drift. - Mangler tydeliggjøring av målsetting og tiltak om å holde dyrket areal i drift og i hevd, hindre marginalisering og gjengroing i takt med stor nedgang i antall foretak.	Si litt i hovedplanen om at det kreves en del ressurser å gjennomføre tiltakene i planen og at det kan være en ide å ha en ekstern ressurs for å skire gjennomføring. For øvrig blir utførelsen ett samarbeid mellom næringa, ansatte og politikere. Tas inn i vedlegget Si litt om i vedlegg 4 og en setning i hovedplanen. Tas inn kort i hovedplanen. Tas med litt om dette. Tas inn i vedlegget rammer og føringer. Potensiale i dyrking, åpning av gjengrodd kulturmark og mer bruk av utmarksbeite. Sett inn i tiltak 2.3 Omfattende – må i så fall prosjektbaseres.

	-Tilleggsnæringer er omtalt, men bør styrkes/konkretiseres mer og spesielt på bruk med avviklingsplaner eller liten investeringslyst. - På økologisk er ingen tiltak definert. FM foreslår å lage nettverk og logistikkordning for salg til restauranter og noe til Bondens marked og Reko-ringer. -Skriver ingenting om setersatsing. Leksvik var en av de store seter kommunene i NT og kan bidra til økt utnytting av utmarksressursene. <u>Hovedmål 3:</u> Oppfølging av 3-årskrav for planting sett opp mot etablering av innmarksbeite. Omfanget av skog som hugges og er tiltenkt innmarksbeite bør kartlegges før det defineres som en utfordring. <u>Hovedmål 4:</u> -Positivt med tiltak for bedre rekruttering, men er de konkrete nok? -Vil kommunen arbeide for flere gårdsråd en dagens muligheter? <u>Hovedmål 5:</u> Ett mulig tiltak er jordskifte for mindre krystransport og reduserte klimagassutslipp.	Administrasjonen mener det er feil ende å begynne i. Arbeide med de som har ideer og planer. Vi har ferja. Støtte opp om Rekoringene. Inn i delmål 2.15 støtte opp om å videreutvikle Aud lager delmål Omskrives litt Konkret tiltak under 4.5. om årlige treff for unge bønder. Lage ett lite nytt konkret prosjekt på rekruttering. Lage mediasak – fokus på problemstillinga
Fylkesmannen i Trøndelag (FM), seksjon skog	Det er mange gode tiltak i tiltaksplanen. <u>Hovedmål 3:</u> FM mener det er særlig positivt med: - Fokus på å unngå for tidlig hogst - Oppfølging av saker med omdisponering av innmarksbeite - Lokal tilpasning av tilskuddsordninger - Bærekraftig skogproduksjon- herunder pådriverordninga <u>Hovedmål 5:</u> FM mener at det er bra med økt bruk av tre og fokus på Klimaskog. FM ønsker et større fokus på arealbruk og skogarealenes betydning. FM viser til at to viktige dokumenter mangler ved forankringen av Landbruksplanen for Indre Fosen: - Klimakur 2030 - Regionalt skog og klimaprogram for Trøndelag 2019 - 2021.	Si mer om skog i vedleggene. Tas til etterretning. Inn i hovedplan og vedlegg.

	FM påpeker at tiltakene i Klimakur 2030 vil påvirke landbruket i Indre Fosen og derfor bør tas med. FM mener som fylkeskommunen at Regionalt skog og klimaprogram må tas med og med underliggende tiltak som nevnt under FK. FM mener status/ressursgrunnlag og utviklingstrekk i landbruket tar for stor plass i planen. Hovedfokus i en landbruksplan bør være målene og tiltakene som må settes inn for å nå målene.	Si litt om det i hovedplanen og litt om de viktigste forslagene i vedlegg 4. Simon tar inn Viktig for en nylig sammenslåttkommune å ha med seg historikken. Tiltak tas inn i hovedplanen sammen med målene.
Fylkesmannen i Trøndelag (FM), seksjon areal og lovforvaltning	FM er særlig fornøyd med <u>Hovedmål 1</u> om at landbruket i Indre Fosen skal være en pådriver i lokal, regional og norsk landbrukspolitikk og ha fokus på arealbruk, der nullvisjon for omdisponering av jordbruksarealer er et delmål. Ny boligbygging bør fortrinnsvis skje i tilknytning til eksisterende bebyggelse og tettsted da en «klattvis» utbygging kan gjøre det vanskeligere å drive landbruksarealene i området. Indre Fosen har forholdsvis mange dispensasjonssaker. Jordvernet er tatt inn i dispensasjonsbestemmelsen som et forhold det skal legges særlig vekt på og det bør gjenspeiles i dispensasjonspraksisen i Indre Fosen fremover. Indre Fosen har mye verdifullt kulturlandskap og FM finner det positivt at planen har fokus på dette. Det må også tas hensyn til i forbindelse med plansaker og dispensasjonssaker	Inn i kommuneplanens arealdel. Ta inn litt i vedlegg 4. Delmål 1.3. Inn i kommuneplanens arealdel. Ta inn litt i vedlegg 4.